

גליין

318

פרשת יתרו תש"פ

כבר שאל את הרב זילברשטיין, והרב זילברשטיין ענה שהוא לא יודע היכן הגמרא, מייעץ לו הרב סילמן לומר לרב זילברשטיין ש'הרב' הורה שעל הרב זילברשטיין לענות.

השואל חוזר לרב השכונה, ור' יצחק שואלו: "נו... איפה הגמרא? מה אמר הרב?" והשואל נענה: "הרב סילמן אמר שהרב יענה לי!!!" "אהה..." מגיב ר' יצחק, "ככה הרב פסק? אם ככה, זה כנראה נמצא בע"ז כח., תראה לי את הגמרא... נראה... אולי..."

כמובן זה היה שם! רק אני הקטן לא הבינתי, היאך מהרגע שהרב סילמן אמר שהרב זילברשטיין יענה, פתע פתאום הוא כן יודע היכן הציטטה מצויה בגמרא?? שאלה לעיין...

הרב ממשיך ללמוד, ולפתע נכנס יהודי זקן ומגולח למשעי עם כובע של זקנים... מדדה הוא לעבר מקומו, והרב זילברשטיין עושה מיד הידור כהלכה. הזקן נפנה אליו מוציא את קופסת הטבק מכיסו, פותחה, ומגישה לרב זילברשטיין. הרב לוקח קמצוץ טבק שואף בחוזקה למלוא ריאותיו, ומפליט מפיהו אוושת הנאה חזקה שכזו אשר הדיה נשמעים בכל רחבי בית המדרש, [לבטח חשש הרב פן שמיעתו של הזקן דגן קשה עליו...], מודה הוא לזקן מכל ליבו, מתיישב על מקומו וממשיך לעיין בקלסרו, כשבכל כמה שניות מרים הוא את עיניו ומביט בדריכות לעבר הזקן.

אני, לעומתו, לא מסיר את עיני. היה זה מחזה שלא חוויתי מעודי, מאורעות שכאן הם ככל הנראה דבר שבשגרה ואשר אינם תופסים יחס מיוחד, שטפו את ליבי בסערת רוח. רואה אני את היהודי הזקן מרים לרגע את עיניו, והרב זילברשטיין קולט את הרגע וממהר לנצלו, מרים הוא את ידו שעדיין קומצת היא בחוזקה את שאריות גרגירי הטבק, חוטף 'שְׁמַעֲק טְבַעֲק' עמוק כזה לכל ריאותיו, ופולט את אותה אוושה מתנגנת "אהה...", המביעה הנאה עמוקה ובלתי מצויה. כך כל כמה דקות בכל פעם שהזקן מרים את עיניו הרב חוזר על התנועה, השאיפה ופליטת הרוח, יחד עם אותה קריאה ללא מילים "אההה...".

עדיין לא ידעתי איזה אירוע מצפה לי בדקות הקרובות אבל כבר קלטתי שכאן, משעמם לא יהיה... ובאמת, לפתע הרב ננער ממקומו תוך שהוא טופח על מצחו ונאנק קלות: "אויש, אוי", ניכר היה עליו כי הוא נסער ומבין כי שגגה נוראית יצאה מתחת ידיו. הוא ניגש ליהודי הקרוב אליו ושואלו איזה

והוֹדִיעַתָּ לָהֶם אֶת הַדָּרֶךְ יִלְכוּ בָּהּ (יז, כ)

תפקידו של רב ומנהיג ללמד ולהודיע לעם את הדרך הרצויה בעיני ה' ולהוביל אותם בה. זהו תפקיד לא קל, ואפילו מאתגר. אולם כשהמנהיג הוא משכמו ומעלה, אזי כבר עצם הווייתו והתנהלותו - מתווה וסוללת את הדרך בפני העם.

מספר הרה"ג ר' חיים קוגל שליט"א: ראשית, אקדים ואומר: תושבי רמת אלחנן שישמעו את מה שאספר להלן, לבטח ירימו גבות בתימהון, "זה סיפור זה? אלו דברים שבשגרה, מעשים שבכל יום?!". אז ככה, לידיעתכם, למי שלא גר ברמת אלחנן, אלו דברים שלא רואים בכלל. בכלל, לא!! התרגלנו אולי לצירוף הזה שנקרא 'הגאון ר' יצחק זילברשטיין' - וסיפורים על גדולי ישראל. אולם תמיד, משום מה, הרב זילברשטיין הוא המספר, ואילו נשוא הסיפור הוא אחד מחכמי הדורות, ושכחנו שבעצם מדובר על אישיות שהיא עצמה מהווה סיפור. ולא סיפור פה סיפור שם, אלא מסכת חיים שלימה שכל כולה רצופה גדלות בתורה ובבין אדם לחברו.

היה זה ערב שבת. הוצרכנו לבוא לאזור בית הרפואה 'מעייני הישועה' בכדי להתבשר בבשורות טובות, ובינתיים שמתי פעמי לתפילת מנחה וערבית בבית הכנסת המרכזי [בית הכנסת של 'רמת אלחנן' המכיל שלוש קומות, ראשונה - חסידים, וספרדים-מרוקאים, שנייה - תימנים, ושלישית - ליטאים]. למנחה נפנית לבית הכנסת 'קהל חסידים' המתנהל תחת רבנותו של הגאון ר' יהודה סילמן שליט"א, ולפתע נכנסה למקום דמות אגדית, הלא היא הגר"י זילברשטיין שליט"א, יושב הוא על מקומו בימין ארון הקודש, וממתין לשמוע עוד קדיש וקדושה על הדרך. בינתיים, פותח הוא את הקלסר ומתחיל להכין את שיעורו שייאמר בדקות הקרובות בקומה למעלה אצל הליטאים.

לא עוברות שניות ספורות וכבר ניגש אליו יהודי נכבד ושאלה בפיו: "היכן מצויה ציטטה פלונית בגמרא?". הרב משיב בפשטות: "אינני יודע, צריך לשאול את הרב", הלה מרים גבות: "את הרב? נו... זה הרי מה שאני עושה כעת?!", והרב זילברשטיין בתשובה מחווה באצבעו כלפי הרב סילמן. נפנה הלה לרב סילמן, והרב סילמן צוחק: "נו, זו שאלה לר' יצחק...", וכשהשואל מסביר לרב סילמן שהוא

זילברשטיין יודע לעשות, ובקולו האבהי הנעים והכובש הוא פונה אליו: "בני רחימאי, האם יש לך מקום ללון? לסעוד הלילה? ולמחרת?".

הלה מרגיע את הרב: "מצאתי, הוזמנתי כבר" [בל נשכה, כולם כאן תושבי 'רמת אלחנן' ולמדו כבר דבר ושניים מהרב שלהם]. הרב מייצב את נשימתו, הגיע סופה של הרפתקאה זו שכה הסעירה את רוחו, הכל בא אל מקומו בשלום, רוחו שבה אליו, והוא מאחל להלך המזדמן את כל הטוב שבעולם.

הרב חוזר לקחת את הקלסר ולרוץ לומר את השיעור הידוע לתלמידי חכמים שכאן, בביהכ"ס הליטאי. טוב... את המחזה הזה אני כבר מכיר מ'קול הלשון', כיצד חוזר הרב על שאלתו של 'התלמיד חכם ה-י-ק-ר' ששאל כאן, והתשובה שהיא ממש 'דברים נ-פ-ל-א-י-ם' מה'תלמיד חכם היקר שענה כאן'.

בהמשך, אחר התפילה, כולם התדיינו בנושא המדובר בשיעור, ואילו אני - ליבי ומוחי היו בשיעור שראיתי קודם לכן, שיעור במידות, בהנהגה, בדרך ארץ, באהבת הבריות, דברים שתושבי רמת אלחנן לא רואים בהם מן החידוש, אבל בשביל אורח כמוני שיעור הוא לדורות... לאחר השבת לא אצרתי ברוחי. העליתי את רשמיי על הכתב, והרי הם לפניכם... [מתוך 'לקראת שבת מלכתא']

וַיֵּרֶד יְיָ עִלָּי הָרַר סִינַי (יט, כ)

אמר ריב"ל בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת: "אוי להם לבריות מעלבונה של תורה" (אבות ו, ב)

וקשה, למי מכריזין, הלא אין אנו שומעין כלום. אלא... אף על גב דהוא לא שמע, מזלו (-נשמתי) שמע... וזהו שלפעמים מתעורר באדם רוח טהרה, מקול הקורא לאוזן נשמתי (השל"ה מסכת יומא, פ"ח, אות רכ)

סיפר הגה"צ רבי אהרון טויסיג שליט"א: לפני שנים היה לי תור אצל פרופסור ברמת גן. בעודי ממתין בתור, אני רואה לידי אדם חילוני מחזיק בידו גמרא מסכת יבמות, ולומד את הדף היומי. כולם יודעים כי מסכת זו היא מן הקשות ביותר בש"ס.

כאשר אותו יהודי ראה אותי שם, הוא ניגש אלי, ושאל אם אוכל להסביר לו משהו מוקשה בגמרא. שאלתי אותו היכן הוא לומד מסכת יבמות, והלה סיפר לו שהוא גר בהרצליה, ולפני כמה חודשים הוא הבחין שבכל ערב, בשעה מסויימת, מגיעה לבניין קבוצת אנשים, ונכנסת לאחת הדירות בבניין. לאחר כמה ימים הוא שאל אחד מהם לפרש בואו, והלה סיפר לו כי בבניין מתגורר אברך שמוסר שיעור בדף היומי. אותו אדם לא ידע כמובן מה זה 'הדף היומי', והלה הסביר לו את המשמעות.

שהוא דבר שלא הצלחתי לשמוע, תוך שהוא מנענע בידי בתנועות נסערות המביעות חוסר אונים וניסיון נואש לברר דבר מה. הנשאל מגיב במשיכת כתפיים המתפרשת כהעדר ידיעה, הוא נפנה לשני, לשלישי, ולרביעי, גם לכל הבאים אחריהם, שואל, מתעניין, סוקר במבטו כל אדם, נושא את עיניו לכאן ולכאן, מחפש הוא בעיניו למצוא איזה דבר, מביט כה וכה, והאכזבה ניכרת על פניו. הוא גומר לסקור במבטו תוך כדי הילוך את כל בית הכנסת, ויוצא. אני הקטן כמובן בעקבותיו, משקיף ומסקר בשקט אחר מעשיו, לא מוותר.

נכנסתי אחרי הרב לבית הכנסת של המרוקאים, קבלת שבת בנוסח מערבי-ירושלמי נישא ברמה, הרב בן שמעון מפזם את נעימות השבת, ואילו הרב זילברשטיין תר אחר מבוקשו, מסייר הוא במבטו בין הספסלים, ואכזבה מרה על פניו, ניכר עליהם כי האבידה לא נמצאה.

קבוצת אנשים פונה מיד לברר מה טורד כ"כ את מנוחתו של הרב, ואני מנצל את ההזדמנות וכבלש ותיק מטה את אוזני לשמוע על מה המהומה. ואז הרב שליט"א מסביר: "ביום שישי ניגש אלי יהודי, כשכמה וכמה שאלות בהלכה היו בחיקו. ענית לו, והלה הלך לדרכו. ואילו רק כעת שמתי אל ליבי שמתוך טרדת ההכנות לשבת לא שמתי לב בשעתו כי לפי תוכן שאלותיו משתמע כי זר הוא כאן ונקלע בערב שבת זה לאזורינו, לאיזה צורך דחוף [השערה שלי: כנראה מהסיבה שלי - הקירבה למעיני הישועה] ללא הכנה מוקדמת. ומשכך ייתכן ואין לו היכן לשבות ולסעוד בשבת, ונמצא שרחמנא ליצלן אני משאיר עובר אורח ללא מקום לינה ואוכל, על כן מחפש אני ותר אחריו למוצאו".

הסובבים חזרו שאלוהו: "אורח זה - היאך היה מראהו ומה לבוש היה לו?". והרב מתאר: "מכנסיים ירוקות, חולצת טריקו קצרה ומשובצת [לא בדיוק מראה חרדי שובה לב...]. זקן שחור צמוד".

כמה מבני הקהילה מתגייסים לעזור לרב, עוזבים הם את קבלת שבת ומסייעים לרב במקרה הדחוף כל כך. הרב עובר בין הספסלים מתוך לחץ עצום הניכר על פניו היטב.

משגמר ועדיין לא נמצאה האבידה, עולה הוא קומה נוספת, נכנס לבית הכנסת של התימנים ומתחיל שוב את סבב הספסלים במטרה לאתר את האורח המבוקש. סיעות של מתנדבים מקדימים אותו לחפש את האיש, למנוע מן הרב את הטירחה הבלתי נתפסת.

והנה, נמצאה האבידה... לפנינו מופיעה קבוצת אנשים כשהמבוקש מס' 1... תחת ידם, אמנם לבוש הוא בגדים אחרים לכבוד שבת, אבל כבר עבר חקירה, ונתברר בביור כי זהו האיש שהרצה את שאלותיו באותו יום אחה"צ לרב המרא דאתרא.

הרב מתרגש למראהו, מלפף את ידיו בחום, נושם לרווחה. מלטף הוא ביד חמה את זרועותיו וגבו, כפי שרק הרב

אמר לי האברך: "אין לך מה לדאוג, יש לנו, לכל משתתפי השיעור, החלטה נחושה, שגם אם הוא ישב בשיעור שנה ושנתיים, לא יעירו לו דבר. יש כאן שיעור של הדף היומי, ואם הוא רוצה להשתתף, שיבוא וילמד תורה".

אמרתי לאותו אברך: "אתה לא מכיר אותי, אבל אני רוצה לזכות את הרבים, לכן אני מבקש ממך לעשות עמדי חסד, ואם תהיה איזו התקדמות עם היהודי הזה, תעדכן אותי בכך, כדי שאוכל לספר זאת לרבים".

חלפו שלושה חודשים - ועד היום אני מתרגש כל אימת שאני מספר את הסיפור - ואותו אברך מתקשר אלי ואומר לי: "איש בשורה אנוכי. לפני מספר ימים, נכנס אותו שכן חילוני לביתי יחד עם אשתו, והיא מספרת לי כי מאז שהתחיל ללמוד תורה, חל שינוי דרסטי בכל מהלך החיים שלו. הוא הפך לאדם עדין ומתון, ורואה ברכה מיוחדת בעסקיו. לכן הם החליטו יחד, שהם רוצים להכשיר את המטבח שלהם, ומבקשים הדרכה כיצד לעשות זאת".

הסיפור הזה היה באמצע הקיץ. בערב ראש השנה התקשרתי לאברך כדי להתעניין על המשך הסיפור, והוא סיפר לי כי אותו יהודי הוציא את כל ילדיו מבתי הספר החילוניים, והכניסם למוסדות חינוך חרדיים. ראו מה יכול דף גמרא לחולל. איזה מהפך. המאור שבתורה מחזירם למוטב.

וכאן מנקרת השאלה: הרי ישנם רבים שלומדים תורה עידן עידנים, ועדיין אינם רואים ברכה בעמלם? אמנם נסתרים דרכי ה', אבל האמונה שלנו צריכה להיות חזקה, כי מי שהחליט לעזוב את דרכו הקודמת ולהדבק בתורה, השי"ת לא יקפח אותו. ידועים על כך עובדות רבות, על אנשים שכמעט והתייאשו, אבל המשיכו לדבוק בתורה ולפתע חשו סייעתא דשמיא בכל התחומים, גם מבחינה רוחנית וגם מבחינה גשמית. [מתוך 'דורש טוב']

ועושה חסד לאֲלֵפִים (כ, ו)

ועושה חסד - נוצר חסד שאדם עושה, לשלם שכר עד לאלפיים דור (רש"י)

ישראל מאמינים בני מאמינים הם, ובטוחים שהקב"ה משלם על חסד - כאן בעוה"ז, ולמשך אלפיים דור נהנים הצאצאים מפירות חסדי אביהם. אבל לפעמים אנחנו זוכים לקבל הצצה לדרכי שמים ורואים בחוש כיצד מקבל הבן שכר משמים באופן ישיר מהחסד שאביו עשה.

סיפר הרה"ג רבי מנדל גרוסמן שליט"א: "הוזמנתי להשתתף ב'שלום-זכר' שערך אברך משיבתנו 'מרכז התורה'. ישב שם הסבא של אבי-הבן, אשר פנה אלי ושאל: 'רוצה לשמוע סיפור?'. כמובן שרציתי!, והוא מספר: "אבי הבן נקרא 'מאיר בהרנד' על שם סבא-רבה שלו, כלומר על שם אבי. אבא היה ראש-הקהל ב'המבורג', גרמניה, לפני כמאה שנה

ביום המחרת הוא פגש את השכן האברך, ושאל אותו האם הוא יוכל להגיע לשיעור היומי, כדי לשמוע מה לומדים. הלה השיב לו בחיוב, אבל השכן החילוני הוסיף שהוא אינו חובש כיפה, ואין בכונתו לחבוש כיפה בשיעור, האם בכל זאת יתאפשר לו להגיע לשיעור. האברך אמר לו כי הוא יכול להיכנס לשיעור איך שהוא רוצה, ואיש לא יכפה עליו דבר.

אותו אברך הכין את משתתפי השיעור לבואו של השכן החילוני, וביקש מהם שלא לומר לו דבר על זה שאינו חובש כיפה. ואכן הלה הגיע לשיעור גלוי ראש, וכבר בפעם הראשונה הוא שאל שאלה טובה במהלך השיעור. האברך שיבח אותו על השאלה, ואמר לי כי היא מופיעה ב'פני יהושע', ואף הוציא את הספר להראות לו את השאלה. למחרת שוב הגיע אותו שכן, וגם הפעם שאל שאלה טובה בשיעור, ומגיד השיעור הראה לו כי השאלה מופיעה במהרש"א.

ממשיך אותו יהודי חילוני לספר לי: "אני במקצועי מהנדס אלקטרוניקה. כדי לקבל את התואר מהנדס, נזקקתי לכמה שנות לימוד, והייתי צריך לעבור על ספרים רבים מכריכה לכריכה, עד שרכשתי את המקצוע. והנה כאן, כבר בשיעורים הראשונים שאני משתתף - לאחר שמעודי לא למדתי גמרא - אני מצליח לשאול שאלות המופיעות בספרים שחוברו על הש"ס, כיצד זה יתכן?".

"השאלה הזאת ניקרה במוחי", הוא ממשיך, "ולמחרת ביום השלישי שהשתתפתי בשיעור, הצגתי את השאלה בפני האברך מגיד השיעור, והוא השיב לי כי קדושת התורה שונה מכל החכמות האחרות. אדם הרוצה ללמוד תורה, התורה מאירה לו פנים. אמנם אתה מגיע בלי כיפה, אבל נפשך חשקה בלימוד, ולכן התורה מאירה פניה אליך".

"חשתי בתוכי סערת רגשות" - ממשיך הלה לספר לי. "הייתי בטוח שאחרי כמה שבועות של השתתפות בשיעור, לא יהיה להם יותר כוח אלי, והם יעירו לי על הלבוש שלי, שלא בדיוק התאים ללבוש שלהם, וכמובן על כך שאני הולך בגילוי ראש. אבל עד היום כבר חלפו כמה חדשים, ואיש מהם לא אומר לי דבר".

כך מספר לי אותו יהודי, בזמן שאנחנו מחכים בתור לרופא. אני, כמי שמתעסק עם 'בעלי תשובה' ו'מתחזקים' ומכיר אנשים מהסוג הזה, מאד סיקרן אותי הסיפור, ולכן ביקשתי לדעת את שמו של האברך מגיד השיעור. עוד באותו ערב התקשרתי לאברך, הצגתי את עצמי וסיפרתי לו על הפגישה שהיתה לי עם אותו יהודי חילוני, המשתתף בשיעור שלו.

אמרתי לאברך: "דע לך שיש מלחמה קשה בלבו של אותו יהודי, בין היצר הטוב ליצר הרע. הוא מרגיש סערת רגשות ויצרו הרע ממש 'מחכה' שמישהו יעיר לו על לבושו, כדי שיהיה לו תירוץ להרחיק אותו מהשיעור. יתכן שגם אתם כבר לא מסוגלים לראות אותו כך, ואתם עומדים על סף פקיעת סבלנותכם".

על צווארי מחלקת הרווחה שלה... נו, מי יכול לעזור להם?,
הלוא אין להם שם כל מכר וגואל בארה"ב!.

לפתע נזכרת אחותי באותו שוחט שאבא כל כך עזר לו
בשעת דחקו וצרתו. אולי הוא יוכל לעזור?, אבל לך תמצא
אותו באחד מתוך עשר מיליון (!) הקילומטרים המרובעים
של המדינה האדירה...

אמנם, כאשר חש אדם בסכנה הוא יעשה הכל, כולל הכל...
כדי להינצל. מלבד שמו של השוחט אין לה כל מושג לגביו,
אבל היא יוצאת למסע שאולי יציל את חייה.

בדרך לא דרך היא הצליחה להשיג 'ספר טלפונים' שבו
שמות וכתובות של יהודים רבים שהתגוררו בקהילות
היהודיות בארה"ב. דפדפה במהירות לשמו של השוחט
וקיבלה פיק ברכיים: תחת השם הזה הסתופפו כ-50 יהודים,
שכן היה זה 'שם יהודי קלאסי'.

אסור להתייחס וגם אין מה להפסיד, הלכה והכינה מכתב
בערך בנוסח הבא: "לכבוד השוחט... שמי גב' אדלר, ואני
מתגוררת בוונה שבאוסטריה. אני בתו של ראש הקהל
בהמבורג ר' מאיר בהרנד. אם אתה הוא השוחט שאבא שלי
עזר לו כשיצאת מהמבורג לעבר ארה"ב, אם כן אני זקוקה
עכשיו לעזרתך להוציא את משפחתי, ועוד משפחה אחת
של חברתי מכאן, אודה לך מאוד..."

היא הכינה כ-50 עותקים ושיגרה אותם לכל הכתובות
השונות שהופיעו במדריך.

עצם העובדה שכל כך הרבה מכתבים - הממוענים לאותו
שם - יצאו מאוסטריה לעבר ארה"ב בתקופה שהנאצים כבר
שלטו שם, זה עצמו כבר נס. אבל היא קיוותה לנס נוסף...

הנס הנוסף התרחש בדמות מברק שהגיע אליה. השולח
אישר שהוא השוחט, למרות התמציתיות בה נכתבו מברקים
לא שכח להזכיר את חסדי אביה, וציין שיעשה כל מאמץ
לסייע!

חלפה תקופה קצרה ו'לואי ספטימוס' - יהודי אמריקאי עשיר
- לקח חסות על שתי המשפחות, שלה ושל חברתה.

מה שהתברר, שהשוחט עצמו כבר שימש כרב קהילה
בארה"ב. לו עצמו לא היו את האמצעים לחתום על הערבות,
אך הוא מצא את הדרך להשפיע על אותו עשיר שיעשה שתי
זאת. וכך, תוך תקופה קצרה מצאו את עצמן שתי
המשפחות בדרך למדינת החופש. מיותר לציין שכמעט כל
מי שנותר באוסטריה נספה בשואה, הי"ד.

סיים אותו קשיש: "כאשר סייע אבא זכרונו לברכה לשוחט,
לא חשב על כך שהוא בעצם עוזר ל... עצמו! הוא עשה את
מה שהרגיש שצריך לעשות לטובת אותו יהודי, אך במעשה
זה הציל את חיי בתו, ואת כל צאצאיו שנולדו ממנה!"

[מתוך 'איש לרעהו']

בסביבות שנת תר"פ. באותה תקופה כיהן שם כשוחט,
יהודי שנודע כירא שמים ובר-סמכא שכולם גומרים עליו את
ההלל. אולם, פעם אחת נתפס אותו שוחט עובר על איזה
'מנהג', שלא היה קשור לתחום השחיטה. אבל היות
וביהדות אשכנז מאוד הקפידו על מנהגים, החליטו ראשי
הקהילה להעביר אותו מתפקידו על אתר, כשרוח הדברים
היא: 'נכשלת במשהו - אי אפשר לסמוך יותר על שחיטתך!'

אבא, שכאמור שימש כראש-הקהל, לא הסכים עם
הפיטורין. הוא סבר שמכשול כזה לא מספיק כדי להעביר
שוחט מתפקידו, ובפרט שאין קשר בין המכשול לתחום
השחיטה. ומה גם ש'אם ראית ת"ח שעבר עבירה בלילה אל
תהרהר אחריו ביום שבוודאי עשה תשובה' (ברכות יט.). הוא
ניסה לשנות את ההחלטה בכל דרך - אך ללא הצלחה.

בלית ברירה החל להוגיע את מוחו בשאלה: 'מה בכל אופן
ניתן לעשות כדי למזער את הנזק?. השוחט הלוא אמור
להיות ללא פרנסה, וכאשר תיוודע סיבת הפיטורין גם
יתבזה לעין-כל. מה יהיה עליו ועל משפחתו?'

נצנץ במוחו רעיון. הוא ניגש לשוחט ובירר: 'מה תכניתך
לעתיד?'

נענה השוחט ואמר, שעקב הפיטורין הצפויים הוא לא רואה
לעצמו שום סיכוי באירופה, לפיכך החליט להגר לארה"ב
ושם לנסות את מזלו מחדש.

הודיע לו אבא: 'אסכם עם הנוגעים בדבר שלא יפרסמו את
ענין הפיטורין, וממילא בושות לא יהיו ותצא מכאן בשם-טוב!
אארגן לך מסיבת-פרידה גדולה. נזמין את כל הקהילה,
ובאופן זה יוותר הרושם שעזבת מרצונך...!'

וכך הווה. קיימו מסיבה גדולה, דרשו דרשות, ונפרדו ממנו
כולם בברכות עד בלי די. לפני שעזב אף צייד אותו אבא
בקצת כסף, כדי שיהיה לו עם מה להתחיל את החיים
החדשים באמריקה.

חלפו כמה שנים ואחותי נישאה לבחור וינאי בשם 'אדלר'.
באותה תקופה וינה האוסטרית היתה עיר ואם בישראל,
התגוררו בה כ-175,000 יהודים. אחותי הלכה אחר בעלה
לוינה, ושם הקימו את ביתם.

שבת-זכור, שנת תרצ"ח: צבא גרמניה פולש לאוסטריה
ומבצע את ה'אנשלוס' [ס'יפוח'] ללא קרב. אוסטריה על כל
משאביה [כולל ה'אינטרפול' הבינלאומי...] נופלים כפרי בשל לידי
של האשמדאי הנאצי. העולם שותק, אך יהודי המדינה
פותחים במנוסה כללית. אחותי ובעלה מוגיעים את מוחם
לאן להימלט.

האופציה הסבירה ביותר הינה 'ארצות הברית של אמריקה',
אך דא עקא: ממשלת ארה"ב לא מאשרת הגירה למי שלא
מסוגל להציג ערבות כספית של אזרח אמריקני המסוגל
לכלכל אותו. הממשלה לא מעוניינת במהגרים עניים שיפלו